

foranstaltninger, hvor man tager elever ind fra hele landet — eller dog fra et vist større område — og derved får udnyttet materiellet og/eller lokalerne i størst muligt omfang.

Efter de gældende regler for deltagelse i statens arbejdsmandskursus refunderes deltagerens rejseudgifter fra bopæl til kursus samt — efter gennemført kursus — ved tilbagereisen.

For lærlinge er der ligeledes gennemført særlige regler om statstilskud til dækning af befodringsudgifter i tilfælde, hvor deres uddannelse finder sted i en vis større afstand fra bopælen.

Ved deltagelse i de af statens arbejdsmandskursus, der foregår i kostskoleform, har der hidtil været ydet forsørgere gratis kost og logi under opholdet på skolen, medens der har været afkrævet ikke-forsørgere en af arbejdsministeriet fastsat betaling for kost og logi.

Denne praksis på de nævnte områder er lagt til grund for den i nærværende paragraf foreslåede ordning. Retningslinierne er foreslået udfærdiget af arbejdsministeren efter forhandling med finansministeren, medens de nærmere regler, der skal gælde for de enkelte uddannelsesforanstaltninger, er foreslået fastsat af uddannelsesrådet.

Til § 9.

Ved tilrettelæggelsen af deltagerens økonomiske vilkår under uddannelsen må man tage i betragtning, at det foreslåede uddannelsesapparat skal stå til rådighed for og tiltrække befolkningsgrupper, der gennemsnitligt har relativt ringe indtjeningsmuligheder og en uforholdsmæssig stor arbejdsløshedsbyrde, samt at det for den enkelte ikke-faglærte på forhånd må stille sig tvivlsomt, om han — således som det oftest er tilfældet ved andre uddannelser — gennem uddannelsen opnår umiddelbare fordele med hensyn til løn og beskæftigelse. De ikke-faglærte udgør en meget stor del af den produktive del af befolkningen, og deres erhvervsmæssige dygtiggørelse er derfor af største samfundsmæssige vigtighed, ikke mindst under hensyn til erhvervslivets vilkår og muligheder under de store markedsændelser.

Hvor uddannelse af voksne arbejdere finder sted i dagskoleform, herunder på kostskoler, vil deltagerne i uddannelsesperioden været afskåret fra beskæftigelse, således at de i denne periode ingen indtjening har. For ledige vil deltagelse i uddannelsesforanstaltninger i de nævnte former betyde, at de i uddannelsesperioden giver afkald på eventuelle arbejdsmuligheder. Hertil kommer, at voksne del-

tagere som oftest vil have stiftet familie og hjem og derfor i mange tilfælde vil have ikke ubetydelige faste økonomiske forpligtelser.

For at sikre, at den enkeltes økonomiske situation ikke skal være en afgørende hindring for deltagelse i de fra et samfundsmæssigt synspunkt meget ønskelige uddannelsesforanstaltninger, foreslås der i bestemmelsens *stk. 1-3* — for voksne ikke-faglærte arbejdere på dagskole — fastsat en i forhold til de hidtidige regler principielt ny ret til godtgørelse for tab af indtægt eller arbejdsmuligheder under uddannelsen.

Hvad enten det drejer sig om beskæftigede eller ledige, forsikrede eller ikke-forsikrede, foreslås godtgørelsen beregnet som svarende til — men i øvrigt uafhængig af — den arbejdsløshedsunderstøttelse, den pågældende i givet fald kunne have oppebåret, jfr. *stk. 2-3*. Ikke-forsikrede og forsikrede med mindre end 12 måneders medlemskab tænkes stillet som medlemmer med 1 års anciennitet. Den gennemsnitlige ugentlige understøttelse (excl. brændselshjælp og juleunderstøttelse) for forsørgere med over 3 års anciennitet og med 2 børn var i 1. kvartal af 1958 122 kr. 04 øre, svarende til 46,5 pct. og 52,9 pct. af den gennemsnitlige ugeløn i København og i provinsen. For ikke-forsørgere udgjorde den gennemsnitlige understøttelse kun 27,7 pct. af lønnen. Adgang til en godtgørelse af denne størrelsesorden vil selvsagt — selv om understøttelsessatserne i et vist omfang tager hensyn til forsørgerforhold — som hovedregel ikke gøre det økonomisk muligt for en arbejder med forsørgerpligt at forlade sin beskæftigelse for at dygtiggøre sig; selv om det findes rimeligt, at han selv yder en vis økonomisk indsats derved, at der ikke ydes ham fuld dækning for indtægtstab, må der på den anden side ud over arbejdsløshedsunderstøttelsen kunne ydes et sådant tilskud, at der ikke som følge af hans deltagelse i uddannelsen sker en væsentlig forringelse af familiens økonomi. *Stk. 2* indeholder hjemmel for arbejdsministeren til at fastsætte nærmere regler for ydelse af sådant *tilskud*. Man vil her finde det rimeligt at sigte mod en størrelsesorden for tilskudet på omkring 50 pct. af den individuelle godtgørelse. Herved vil forsørgere opnå et samlet beløb i godtgørelse og tillæg, der for provinsens vedkommende kan komme op på godt 80 pct. og for København godt 70 pct. af den gennemsnitlige ugeløn. Ved periodiske efterprøvninger vil man kunne kontrollere, at der ikke sker urimelige forskydninger i forholdet mellem lønnen og den samlede godtgørelse. Ikke-forsørgere med over 15 års anciennitet, tænkes ikke betragtet som forsørgere i relation til dette tillæg, uanset at de i medfør af arbejdsløshedslovens